

pensioenen

Frankrijk voert belasting op pensioenkapitalen in

Chantal HENDRICKX Vandendijk & Partners Advocaten -Avocats

Buitenlandse pensioenkapitalen die worden uitgekeerd aan Franse rijksinwoners, zijn voortaan in Frankrijk aan belasting onderworpen (wet van 29 december 2010). Voor gepensioneerde Belgen die hun oude dag in het zuiden willen doorbrengen, kan dat een streep door de rekening zijn.

Van oudsher blijkt Frankrijk een aantrekkelijke vestigingsplaats voor Belgen die na hun beroeps carrière van hun pensioen willen genieten.

En niet alleen voor het klimaat. Frankrijk kende in zijn interne wetgeving immers niet de mogelijkheid om een aanvullend pensioen in kapitaal op te nemen. Er was dan ook geen enkele wetsbepaling die in de belastbaarheid van een pensioenkapitaal voorzag. Men kon er zijn pensioenkapitaal dus genieten zonder er belasting op te betalen. Zeker sinds Belgische belasting definitief uitgesloten is door de aanpassing van artikel 364bis van het WIB 92, bood dat aantrekkelijke perspectieven (zie *Fisc. Act. 2006, 7/7 en 2007, 3/5, 26/6, 30/5*).

Wel is sinds 1 januari 2005 het rendement (dus alleen de interestcomponent) van kapitalisatiecontracten en levensverzekeringscontracten, waaronder groepsverzekeringen ten gunste van Franse ingezetenen, belastbaar in Frankrijk. Toch een belasting dus, maar dan een lage. En pensioenen die waren opgebouwd via pensioenfonds, vielen daar sowieso niet onder. Hoogstens was er het (kleine) risico dat de Franse fiscus het kapitaal zou proberen te belasten als *revenu exceptionnel*.

Nieuw artikel 163bis *Code général des impôts*

De (Franse) financiële wet van 29 december 2010 heeft de onzekerheid over het fiscale regime van aanvullende pensioenkapitalen definitief uit de weg geruimd. Vanaf 1 januari 2011 zijn pensioenkapitalen (al dan niet van Franse origine) in Frankrijk belastbaar.

Om de effecten van de progressiviteit van de gewone tarieven te verzachten, is er wel de mogelijkheid om terug te vallen op het systeem van het quotiënt (art. 163bis algemeen wetboek inzake belastingen).

De nieuwe regeling onderscheidt twee situaties.

Quotiënt van 15

De eerste situatie betreft aanvullende pensioenen die worden uitgekeerd als kapitaal vanaf 1 januari 2011 en aan de volgende drie voorwaarden voldoen :

- het bedrag van de prestatie is hoger dan € 6 000;
- de uitkering van het kapitaal gebeurt in één keer voor het totale bedrag;
- de begunstigde kan aantonen dat de premies die zijn gestort in de opbouwfase, inclusief de werkgeversbijdragen, aftrekbaar waren van zijn belastbaar inkomen (in België) ofwel dat ze in de werkstaat (of het land dat in die fase heffingsbevoegd was) niet beschouwd werden als belastbare bezoldigingen (overigens is nog onduidelijk of met pensioenopbouw waarvoor «aftrek» is genoten, ook opbouw waarvoor «belastingvermindering» is genoten, wordt bedoeld).

Het fiscale regime in die situatie is als volgt :

- ofwel wordt in het belastbaar tijdperk van de uitkering het bedrag van het uitgekeerde pensioenkapitaal bij de andere belastbare inkomsten gevoegd en aan de progressieve belastingtarieven onderworpen;
- ofwel wordt, op uitdrukkelijk verzoek van de belastingplichtige, een specifiek «quotiënt»-regime genoten.

Dat quotiënt-regime ziet er als volgt uit :

vroeger geen of nauwelijks belasting op aanvullend pensioen

vanaf 1 januari 2010 komt daar verandering in

fiscaal voordeel genoten tijdens opbouwfase en boven € 6 000 ?

dan pensioenkapitaal in Frankrijk belast aan volle tarief

of aan tarief dat van toepassing is op eerste schijf van 1/15

- men berekent de verschuldigde progressieve belasting over de andere inkomsten in het jaar van de uitkering (bedrag 1);
- men doet dezelfde berekening over de andere inkomsten vermeerderd met 1/15 van het uitgekeerde kapitaal (bedrag 2);
- het verschil tussen bedrag 2 en 1 wordt vermenigvuldigd met 15 (bedrag 3);
- de verschuldigde belasting in het jaar van de uitkering is gelijk aan bedrag 1 + bedrag 3.

Het voordeel van dat systeem zit in de tempering van de progressiviteit van de tarieven: men valt voor het volledige pensioenkapitaal onder het tarief dat van toepassing is op 1/15 van het bedrag. Bijvoorbeeld: met een pensioenkapitaal van € 250 000 zit men aan het toptarief van 41%. Neemt men 1/15, dan zit men in tariefschijf 14%. De op die manier berekende belasting vermenigvuldigd met 15 valt evident veel lager uit dan een gewone toepassing van het progressieve tarief.

... of quotiënt van 4 inzake uitzonderlijke inkomsten

De tweede situatie is die waarin niet aan de drie genoemde voorwaarden is voldaan.

anders: aan tarief dat van toepassing is op eerste schijf van 1/4

In dat geval zal het pensioenkapitaal, op verzoek van de begunstigde, worden gevestigd volgens het quotiëntstelsel dat van toepassing is op uitzonderlijke inkomsten (art. 163-0A CGI). Het principe is hetzelfde als hierboven maar dan met een ander quotiënt. Het quotiënt is gelijk aan het bedrag van het pensioenkapitaal gedeeld door 4 (en niet door 15). Op die manier wordt het effect van de progressiviteit van de tarieven nog altijd getemperd maar in mindere mate dan als men zou delen door 15. Het tarief zal dus hoger uitvallen dan in het vorige geval. Als de belastingplichtige daar niet om verzoekt, worden de gewone progressieve tarieven toegepast.

Dat het geval *zonder* fiscale facilitering bij de opbouw, later het ongunstigst behandeld wordt, verwondert misschien, maar men mag niet vergeten dat de regeling op maat geschreven is van in het buitenland opgebouwde pensioenen (met facilitering). Als er belastingheffing geweest zou zijn tijdens de opbouw, is het trouwens niet zeker dat het uitgekeerde kapitaal naar Frans recht als een pensioen gekwalificeerd moet worden. In de praktijk zal het quotiënt van 4 dan ook vooral toegepast worden op uitkeringen die onder de grens van € 6 000 blijven.

Sociale bijdragen

In alle gevallen zal de eenmalige pensioenuitkering in Frankrijk bovendien onderworpen zijn aan sociale bijdragen. Zo is het pensioenkapitaal onderworpen aan de CSG, meer bepaald aan het tarief dat van toepassing is op onderdompensioenen (6,6% - voor de inkomstenbelastingen is een gedeelte van de CSG, met name 4,2%, aftrekbaar, dus 2,4% is niet aftrekbaar). Het pensioenkapitaal is ook onderworpen aan de CRDS ten belope van 0,5%.

Frankrijk kan nog steeds interessant zijn

België kent gunstregime voor pensioenkapitalen

Op het eerste gezicht zal het nieuwe Franse regime voor pensioenkapitalen toekomstige gepensioneerden ontmoedigen om naar Frankrijk te verhuizen. België kent immers een voordelige afzonderlijke belasting van 10% (wel nog verhoogd met gemeentelijke opcentiemen) voor pensioenkapitalen die ten vroegste worden uitgekeerd vanaf de 65e verjaardag van de begunstigde als hij tot die leeftijd effectief actief is gebleven (zie *Fisc. Act.* 2005, 40/4, 2007, 7/6 en 2008, 31/10).

Als het pensioenkapitaal wordt uitgekeerd in één van de vijf jaren vóór de pensioenleeftijd, is een afzonderlijk belastingtarief van 16,5%, verhoogd met de gemeentelijke opcentiemen, van toepassing. Ook dat tarief is nog zeer voordelig in vergelijking met de progressieve tarieven die nu in Frankrijk van toepassing zijn.

Toch mag de voordelige afzonderlijke belasting van de pensioenkapitalen in België niet geïsoleerd worden bekeken. Want de Franse belasting op de andere inkomsten (bv. wettelijk pensioen) in de jaren die volgen op de kapitaalsuitkering, is doorgaans gunstiger dan de Belgische. Dat heeft in de eerste plaats te maken met de voordeligere belastingschalen in Frankrijk.

maar lagere tarieven op andere inkomsten in Frankrijk

Bovendien blijft Frankrijk aantrekkelijk voor mensen die hun aanvullend pensioen niet in kapitaal maar in lijfrente willen opnemen. Lijfrenten ten bezwarende titel worden in Frankrijk immers slechts voor een bepaald percentage aan de inkomsten-

belastingen onderworpen. Dat percentage is afhankelijk van de leeftijd van de begunstigde op het moment van het ingaan van de lijfrenten. Zo worden lijfrenten die voor het eerst worden genoten tussen de 60e en 70e verjaardag, slechts voor 40 % aan de inkomstenbelastingen onderworpen in Frankrijk.

korte berichten

Agenda

05.04

RSZ

05.04 : Ondernemingen die voor het vorige kwartaal meer dan € 6 197,34 aan bijdragen hebben aangegeven : derde voorschot storten voor het 1e kwartaal 2011, gelijk aan 25 % van de bijdragen verschuldigd voor het 1e kwartaal 2010.

11.04

Voorafbetalingen

11.04 : Voorafbetalingen (VA 1) om een belastingvermeerdering te vermijden en/of een bonificatie te genieten.

15.04

Bedrijfsvoorheffing

15.04 : Storting van de in maart 2011 ingehouden BV en verzending van de aangifte, uitgezonderd voor werkgevers die jaarlijks minder dan € 35 350 BV betalen
Storting van het saldo van de tijdens het 1e kwartaal 2011 ingehouden bedrijfsvoorheffing en verzending van de aangifte (andere werkgevers)

Roerende voorheffing

15.04 : Betaling en verzenden van de aangifte van de roerende voorheffing op dividenden, inkomsten van belegde kapitalen en interesten uit schuldvorderingen of obligaties toegekend of ter betaling gesteld op 31 maart 2011

In het Staatsblad van 28 februari tot 17 maart

geen voorrang art. 26 op
49 (bis)

Grondwettelijk Hof. Uittreksel uit arrest nr. 160/2010 van 22 december 2010 (BS 28 februari 2011, 14052) «De artikelen 26, eerste lid, en 49 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 schenden de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet niet.» Zie *Fisc. Act. 2011*, 1/15.

boetes verkeersbelasting

Besluit van de administrateur-generaal van 25 februari 2011 tot vaststelling van de administratieve boete bij overtreding van de wetten op de verkeersbelastingen (BS 4 maart 2011, 2e ed., 15186) *De boete varieert van 10 % tot (o.m. bij valsheid in geschrifte) 300 %, in dat laatste geval met een maximumboete van € 1 250.*

BV en werkbonus

Koninklijk besluit van 28 februari 2011 tot wijziging van het KB/WIB 92, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing (BS 7 maart 2011, 15315) *Vanaf 1 april 2011 verleent de fiscus een vermindering van bedrijfsvoorheffing op de bezoldigingen van werknemers en bedrijfsleiders met een laag inkomen die recht hebben op een werkbonus (zie art. 2 wet van 20 december 1999). Dezelfde vermindering geldt ook voor werknemers en bedrijfsleiders die het slachtoffer waren van een herstructurering en die recht hebben op een werkbonus. De vermindering bedraagt 5,7 % van het bedrag van de bonus. Het tarief van de BV op de wettelijke en extrawettelijke uitkeringen bij tijdelijke werkloosheid (economische werkloosheid) bedraagt vanaf 1 april 2011 18,75 % (zonder vermindering). Bijlage III wordt in die zin aangepast.*

FSMA en NBB i.p.v.
CBFA

Koninklijk besluit van 3 maart 2011 betreffende de evolutie van de toezichtsarchitectuur voor de financiële sector (BS 9 maart 2011, 15623) *In art. 21, 5° WIB 92 worden de woorden «op advies van de Commissie voor het Bank-, Financien en Assurantiewezen» vervangen door «op advies van de Nationale Bank van België en de Commissie voor het Bank-, Financien- en Assurantiewezen, ieder voor wat zijn bevoegdheden betreft» (advies over erkenningsvoorwaarden spaarboekjes met RV-vrijstelling). In art. 269, 3e lid, b), 2e streepje WIB 92 worden de woorden «bij een bank, een openbare kredietinstelling, een beursvennootschap of een spaarkas die aan de controle van de Commissie voor het Bank-, Financien- en Assurantiewezen is onderworpen» vervangen door «bij een kredietinstelling of een beursvennootschap die aan het toezicht van de Nationale Bank van België is onderworpen» (open bewaar-*